

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4874/2025
04.06.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле малолетне АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Тања Никчевић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Драган Ступар, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 207/24 од 10.04.2024. године, у седници већа одржаној 04.06.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 207/24 од 10.04.2024. године у делу става првог изреке којим је потврђен став други изреке пресуде Вишег суда у Београду П2 95/22 од 06.12.2023. године и у ставу другом и трећем изреке и пресуда Вишег суда у Београду П2 95/22 од 06.12.2023. године у ставу другом и петом изреке и у укинутим деловима предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П2 95/22 од 06.12.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да на име издржавања малолетног детета АА месечно плаћа износ од по 40.000,00 динара почев од дана подношења тужбе па убудуће и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец на рачун законског заступника малолетног детета, мајке ББ код Поштанске штедионице, рачун број ..., све док за то постоје услови или док пресуда у овом делу не буде измењена другом пресудом; ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да на име издржавања малолетног детета АА месечно плаћа преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до траженог износа од 150.000,00 динара почев од дана подношења тужбе па убудуће и то сваког 01. до 05. у месецу на напред наведени рачун законског заступника малолетне тужиле, док за то постоје услови или док се пресуда не измени другом пресудом, као неоснован; ставом трећим изреке, одређена је привремена мера, па је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне АА плаћа законској заступници мајци малолетне тужиле месечни износ од 40.000,00 динара на напред наведени текући рачун; привремена мера остаје на снази до правноснажног

окончања поступка, а евентуално изјављена жалба против решења о привременој мери не задржава извршење; ставом четвртим изреке, одбачен је предлог за одређивање привремене мере у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне АА плаћа законској заступници мајци ББ месечни износ од 150.000,00 динара на напред наведени текући рачун за сваки месец до десетог дана у месецу од 16.10.2018. године као дана подношења тужбе па до 06.12.2023. године; ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 477.400,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 207/24 од 10.04.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиље и туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П2 95/22 од 06.12.2023. године у ставу првом, другом и трећем изреке; ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Вишег суда у Београду П2 95/22 од 06.12.2023. године тако што је обавезан тужени да тужиљи исплати трошкове поступка у износу од 298.900,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате; ставом трећим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Вишег суда у Београду П2 116/18 од 19.11.2019. године утврђено је да је тужени отац малолетне тужиље. Допунском пресудом Вишег суда у Београду П2 139/19 од 01.02.2022. године, ставом првим изреке, малолетна тужиља је поверена на чување и васпитање и старање мајци ББ која ће самостално вршити родитељско право; ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име издржавања малолетне тужиље месечно плаћа износ од 50.000,00 динара; ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да на име издржавања малолетне тужиље плаћа месечно преко досуђеног износа од 50.000,00 динара до траженог износа од 150.000,00 динара; ставом четвртим изреке, уређен је модел личних контаката између малолетне тужиље и туженог тако што ће тужени виђати дете у контролисаним условима Центра за социјални рад по сат времена три пута недељно у оквиру његовог радног времена и по жељи малолетног детета уз присуство мајке. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 303/22 од 28.07.2022. године, потврђена је, како основна тако и допуснка пресуда осим у делу који се тиче издржавања и трошкова поступка у ком делу је укинута и враћена првостепеном суду на поновно суђење. Утврђене су у поновном поступку појединачне потребе малолетне тужиље таксативно наведене али не и месечне потребе исте. Малолетна тужиља живи у домаћинству са мајком, баком са мајчине стране и ујаком. Мајка

је запослена као медицинска сестра у ... и њена месечна примања износе око 70.000,00 динара, а са ноћним радом зарада је нешто већа. Мајка малолетне тужиље је била у вези са туженим и сазнала да је ожењен и да из тог брака има сина и ћерку тек када је и сама остала трудна. Тужени је власник ПД „ГГ“ које је активно и стање на девизном текућем рачуну је 22.860,61 евро, што значи да позитивно послује и да има приходе од привредног друштва чији је власник. На личном девизном текућем рачуну туженог има 300.000 евра, а стање на динарском рачуну је 8.091.088,25 РСД. На име закупнине тужени прима износ од 500 евра месечно издавањем апартмана на Копаонику; продао је аутомобил „Порше“ за износ од 38.000 евра, а власник је и стана у Рафаиловићима површине 45 м² и њега не издаје. За обављен посао у Шилеровој добио је гаражу и стан; има још два детета која су 2003. и 2006. годиште и за њихово издржавање плаћа по 25.000,00 динара сваком детету, а старија ћерка је ванредни студент на ... факултету и месечно за њу плаћа око 10.000,00 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 73, 154. став 1, 160, 161, 162. и 163. Породичног закона закључио да није основан тужбени захтев тужиље малолетне АА на име доприноса за издржавање од стране туженог за износ већи од досуђених 40.000,00 динара месечно, а до тражених 150.000,00 динара, па је исти одбио одлучујући као у ставу другом изреке првостепене пресуде.

Другостепени суд је одлучујући о жалбама парничних странака, исте одбио и потврдио првостепену пресуду изузев одлуке о трошковима парничног поступка које је преиначио и одлучио као у ставу другом изреке.

По оцени Врховног суда такав закључак нижестепених судова заснован је на погрешној примени материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, на шта су основано усмерени ревизијски наводи.

Основано се ревизијским наводима тужиље указује и на то да у поступку одлучивања о тужбеном захтеву малолетне тужиље нису цењени сви изведени докази чиме је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП.

Наиме, у проведеном поступку утврђено је да је тужени власник ПД „ГГ“ које је активно и које на рачуну има 22.860,61 евра, што значи да позитивно послује и да тужени има приходе од привредног друштва чији је власник; да на личном девизном текућем рачуну туженог има 300.000 евра, а на динарском 8.091.088,25 динара, да на име закупнине прима месечно износ од 500 евра на име издавања апартмана на Копаонику, да је продао аутомобил „Порше“ за износ од 38.000 евра, да има стан у Рафаиловићима површине 45 м², те да је за обављени посао у Шилеровој добио стан и гаражу. Међутим, суд није извршио оцену изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП, ради правилног утврђења стварних могућности туженог као дужника издржавања сходно члану 160. став 3. Породичног закона, а у вези са чланом 162. став 3. Породичног закона – да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Према одредби члана 27. став 1. Конвенције о правима детета, свако дете има право на животни стандард примерен физичком, менталном, духовном, моралном и друштвеном развоју детета, с тим што родитељ и друга лица одговорна за децу, имају првенствено одговорност да, у оквиру својих способности и финансијских могућности обезбеде животне услове за развој детета.

Породичним законом („Службени гласник Републике Србије“ број 18/05, 16/15) чланом 154. став 1. прописано је да малолетно дете има право на издржавње од родитеља. Чланом 160. прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималном износу издржавња (став 1.), да потребе повериоца издржавња зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), да могућности дужника издржавња зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.). Одредбом члана 162. став 3. прописано је да ако је поверилац издржавања дете висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Одредбом члана 6. став 1. прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

Оба родитеља по закону треба да доприносе издржавању своје малолетне деце, јер би иначе неким од њих била угрожена егзистенција. Притом родитељи су дужни да деци омогуће најмање такав ниво животног стандарда какав уживају они и да по потреби обезбеде средства и додатним радом уз смањење својих личних расхода који су нужни за њихову егзистенцију. Према томе, како су у поступку изведени докази које приходе, имовину и могућности стицања зарада има тужени као дужник издржавања, потребно је да се изведени докази оцене у смислу члана 8. ЗПП и утврде стварне могућности дужника издржавања, посебно имајући у виду у конкретном случају да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ – дужник издржавања, (није довољно само паушално навођење истог учињено од стране нижестепених судова) при чему ће суд имати у виду да је тужени дужник издржавања још два детета, али и да је малолетна тужиља поверена мајци на самостално вршење родитељског права, што нужно подразумева не само новчане издатке, већ свакодневну бригу о дететовој исхрани, одевању, хигијени, те пажњи у целини које детету њеног узраста неопходна, а која се новцем не може изразити.

Правилна и потпуна оцена свих околности и доказа неопходна је јер само онда одлуку о висини доприноса за издржавање детета могуће је донети у његовом најбољем интересу.

У поновном поступку суд ће имати у виду примедбе на које је указано у овом решењу, након чега ће донети правилну и закониту одлуку водећи рачуна о свим околностима и најбољем интересу детета, правилном применом материјалног права.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Из изнетих разлога применом одредбе члана 415. став 1. и члана 416. став 2. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци решења.

**Председник већа-судија,
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**